

er bedst, at man betragter dens Stilling i og for sig, for hvilken man fastsætter Lønningen, og bestemmer efter Stillingens Beskaffenhed og de Krav, som dertil gjøres, en passende Løn; derved vil man sikkert komme til Maalet, og allermindst vil man udrette Noget ved at sige: Tror saa Ministeren, at en Biskop med de fornødne Egenskaber vil være vanskeligere at finde, naar man nedsetter Lønningen med 1 eller 2 eller 3,000 Kr.? Ganske vist lader dette sig sige. Lærker man sig, at alle Biskopper nu paa een Gang bøde bort, saaledes at alle Bispestolene vare vakante, saa er det ganske sikkert, at naar man faae sig om blandt dem, der var Tale om at vælge mellem, vilde man finde lige saa mange fuldt kvalificerede og lige saa mange ikkekvalificerede, enten man fastsatte Lønningen paa den ene eller den anden Maade. Det er fuldkommen rigtigt; men paa denne Maade kan man ikke bortræsonere det Berettigede og Rigtige i den Betragtning, at Lønningen skal svare til Stillingen, og at man, naar man gjør store Krav til en Stilling, skal tillægge den en høj Lønning, for at den, der skal overtage Stillingen, ogsaa kan se en Fyldestgjørelse af de berettigede Krav, som han maa stille. Jeg beklager derfor ogsaa, at man har strøget Lønningsklassen for Præster under Nr. 1 med 6,000 Kr.; det er kun 50 Rald, som indeholdes i denne Klasse, og naar man nu flytter dem ned i en lavere Lønningsklasse, vil man jo vistnok vinde Noget, men dette er efter min Mening paa ingen Maade af en saadan Betydning, at derved den Fordel opveies, at der er Noget for den Fremstræbendes Dygtighed og Uergjerrighed at stræbe efter. Jeg tror derfor ingenlunde, at man, naar man vil Kirken vel, skal se bort fra det Hensyn, at en høj Lønning er en Præmie for udmærket Dygtighed og udmærket Villie til at udrette Noget. Jeg skal ikke vende tilbage til en fornyet Drøftelse af de forskellige Hensyn, der kunde gjøre sig gjældende ved Bestemmelsen af Lønningerne med Hensyn til Forslyttelse eller Tilsættelse. Jeg tror, at der fra begge Sider er sagt, hvad der kan siges derom, og jeg gjentager kun dette, at jeg langt fra har tænkt mig, at Alle skulle blive i den Lønningsklasse, hvori de fra først af ere indtraadte. Deraf vilde jo til Slutningen Følgen maatte blive den, at man ikke fik de højere Klasser besatte; dette er ikke min Mening, men jeg har kun villet træffe Foranstaltninger til, at den, der ønskede at blive i Raldet og som fandt sig vel der, fordi Menigheden sluttede sig til ham, kunde have Mulighed derfor, naar

han vilde overse den større Fordel, som Avancement og Forslyttelse kunde give ham. Raldene paa de smaa Der skal jeg omtale, fordi de Embedsmænd, som nu der ere ansatte, befinde sig under saa sørgelige Forhold, at, naar de først ere nævnte, fortjene de i alt Fald et deltagende Ord. Jeg anser det ikke for ubetinget givet, at disse Embeder alle skulde høre til den laveste Lønningsklasse. Der er ogsaa Exempler paa, at Mænd, der ere ansatte der i deres Ungdom, ere blevene der saalænge, de kunne være Præster. De fortjene baade særlig Deltagelse og de fortjene, at man udruster dem med en Løn, der sætter dem i Stand til i det Mindste nogenlunde at bøde paa Siedets Ensomhed, for Exempel ved at forhyne sig med Bøger og andre aandelige Fornødenheder; en Tur til den øvrige Verden er det ogsaa meget ønskeligt, at en saadan Præst en Gang imellem er i Stand til at gjøre, og sætter man dem alle paa den laveste Lønning, saa vilde de alle i Reglen være affkaarne deraf. Endnu skal jeg med Hensyn til Ændringsforslaget under Nr. 11 gjøre den Bemærkning, at, hvis dette Ændringsforslag vedtages, maa ved 3die Behandling Parenthesen i 4de Linie udgaa, da den kunde foranledige Misforstaaelse; men det kan ske ved nærmere Forhandling, hvis Ændringsforslaget vedtages. Spørgsmaalet om Fordelingen af Embederne antager jeg vil komme under nærmere Forhandling mellem Udvalget og mig mellem 2den og 3die Behandling. De Udtalelser, som ere faldne her, forekomme mig at indeholde en Opfordring dertil, og jeg skal derfor ikke nærmere omtale de Regler, som muligvis kunde være at opstille for Fordelingen. Det er klart, at mange ærede Medlemmer dog tilbøielig tiltræde den Betragtning, jeg har gjort gjældende med Hensyn til Fordelingen af Præstekaldene Landet over, og naar det ærede kongevalgte Medlem mente, at det vilde være en Sorg for mange Menigheder, naar de faae et stort Præstekalds Indtægt reducerede saaledes, at det blev til et Præstekald i laveste Lønningsklasse, og at man vilde finde sig forurettet derved, saa kan det vel være, at det enkelte vil være saa, men jeg tror dog, at der ogsaa vil vaagne andre Tanker hos Menighedsmedlemmerne i de store Rald end dem, som det ærede Medlem fremsførte. Jeg føler mig overbevist om, at et overveieende Flertal af Menighedsmedlemmer ville tænke: Nu da vi faae et mindre lønnet Embede, faae vi maaste en ung Præst; nu have vi i mange Generationer haat ligefrem gamle Præster paa Grund af den højere Lønning; men yngre Præster kunne